

عنوان پروژه: ارزیابی عملکرد ملکه‌های اصلاح شده در زنبورستان‌های بخش خصوصی (لایه سوم) در استان تهران

شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۳۱۳-۹۶۰۰۷-۹۶۰۱-۰۳۵-۱۳-۱۳-۱۲۴۸

- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): عین‌اله سیفی
  - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان:
  - نام و نام خانوادگی ناظران:
  - نام و نام خانوادگی مشاور(ان): رحیم عبادی - علی اکبر قره داغی
  - نام و نام خانوادگی همکاران: غلامحسین طهماسبی - حامد رضائی - حسن بانه - محمد بابایی - ناصر تاج‌آبادی - شبنم پری‌چهره - علی سرتیپ پور - نادر ه‌شایخی - احد نژادمحمد نامقی - احمد مینایی
- جاوید**
- محل اجرا: استان تهران
  - تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۱/۱
  - مدت اجرا: ۴ سال و ۱۱ ماه
  - ناشر:
  - شمارگان (تیراژ):
  - تاریخ انتشار:
  - این اثر در مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۹ با شماره ۶۲۰۵۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
  - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

زنبورعسل نژاد ایرانی از نظر صفات عملکردی و رفتاری در ایران در مقایسه با نژادهای دیگر دنیا دارای برتری‌ها و ضعف‌هایی می‌باشد. تحقیق حاضر با هدف بررسی عملکرد ملکه‌های اصلاح شده طرح اصلاح نژاد زنبورعسل ایرانی در مقایسه با ملکه‌های شاهد در زنبورستان‌های بخش خصوصی در طی نسل چهاردهم تا هیجدهم انجام شد. برای ارزیابی ملکه‌ها پرسشنامه‌های خاصی طراحی و در اختیار زنبورداران استان‌های مختلف قرار گرفت تا ملکه‌های لایه سوم طرح را در کنار ملکه‌های شاهد ارزیابی نمایند. ارزیابی ملکه‌های اصلاح شده و مقایسه با ملکه‌های شاهد در ۷ زنبورستان استان تهران انجام شد. مقایسه ملکه‌های اصلاح شده و شاهد از نظر بچه‌دهی، آرامش روی قاب و رفتار تهاجمی نشان داد که در بعضی سال‌ها ملکه‌های طرح و در بعضی سال‌ها ملکه‌های شاهد برتری دارند و در بعضی سال‌ها هم تفاوت معنی‌داری با یکدیگر ندارند. نتایج نشان داد که از نظر تولید عسل ملکه‌های طرح در سال ۱۳۹۶ برتر از ملکه‌های شاهد می‌باشد و در بقیه سال‌ها تفاوت معنی‌داری نداشتند. در مجموع نتایج این تحقیق پیشرفت صفات مذکور را در بعضی سال‌ها نشان می‌دهد و با توجه به برتری ملکه‌های اصلاح شده در کل استان‌های کشور باید در ادامه‌ی طرح با تلاش در جهت تثبیت ژنتیکی این صفات و نیز استفاده از روش‌های نوین اصلاح‌نژادی برای ایجاد کلنی‌های سازگار با شرایط اقلیمی سال‌های آتی و مشکلات جدید صنعت زنبورداری اقدام گردد.